

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/300/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713202330
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7713202330.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Cakociho a sudcov JUDr. Petra Tutka a JUDr. Adriany Murínovej, v právnej veci žalobkyne I. N., R.. XX.X.XXXX, bytom T. Č.. XX, zastúpenej JUDr. Ivetou Fejlekovou, advokátkou Advokátskej kancelárie v Michalovciach, Námestie Osloboditeľov č. 25, proti žalovanému S. N., R.. X.X.XXXX, bytom v T. Č.. XX, zastúpenému JUDr. Miroslavom Vidovenecom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Michalovciach, Sama Chalúpku 18, o vylúčení žalovaného z užívacieho práva k domu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 5.12.2013 č.k. 20C 34/2013-87 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vylúčil žalovaného z užívacích práv k nehnuteľnostiam parc.č. XXX/X - zastavanej plochy a nádvoria o C. XXX K., parc.č. XXX/X - zastavanej plochy a nádvoria o C. XXX m2, parc.č. XXX - záhrady o výmere XXXX K.2 a rodinnému domu súp. č. XX postaveného na parc.č. XXX/X, zapísaných na LV č. XXX J.. Ú. T.. Vo výroku rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že o trovách konania rozhodne samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Rozsudok odôvodnil súd prvého stupňa tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný sa opakovane dopúšťal voči žalobkyni či už ako manželke alebo ako bývalej manželke fyzického a psychického násilia, pričom býval so žalobkyňou ako aj s deťmi pochádzajúcimi z ich manželstva v spoločnom dome. Mal za to, že ďalšie spolužitie žalobkyne a deti účastníkov konania so žalovaným v predmetných nehnuteľnostiach sa z dôvodu fyzického a psychického násilia žalovaného a hrozby takýmto násilím stalo vo vzťahu k žalobkyni ako exmanželke neznesiteľným. Mal za preukázané z výpovedí účastníkov, svedkov a listinných dôkazov, že žalovaný už niekoľko rokov sa opakovane v predmetnom dome dopúšťa voči žalobkyni fyzického násilia, vyhráža sa jej, túto ponižuje, vulgárne jej nadáva, čím v nej vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie, ako aj zdravie maloletej dcéry. Konštatoval zistenie dôvodnosti podozrenie z násilia, ktoré nemusí byť len fyzické, ale aj vo forme psychického či emociálneho týrania (vyhrážanie, deprimovanie, ponižovanie, vulgárne nadávky, vypínanie kotla, v dôsledku čoho bola v dome zima). Za násilie považoval akýkoľvek útok alebo zanedbanie, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu, slobodu osoby, alebo ktoré poškodzujú zámerne rozvoj osobnosti, pričom žalovaný sa takéhoto konania dopúšťal aj v prítomnosti ich spoločných detí, najmä mal. Adriany. Konštatoval, že zákaz vstupu žalovaného do rodinného domu, ktorý mu bol uložený v rozhodnutí o predbežnom opatrení rozšíril aj na zákaz užívania príľahých nehnuteľností, keďže žalovaný sa dopúšťal takýchto konaní ohrozujúcich a narušajúcich pokojné spolužitie žalobkyne a ich detí a v súčasnej dobe prebieha jeho trestné stíhanie z dôvodu marenia výkonu súdneho rozhodnutia. Svoj záver súd prvého stupňa založil aj na obsahu pripojeného spisu účastníkov o rozvoze ich manželstva,

v ktorom bolo konštatované nevhodné správanie sa žalovaného voči žalobkyni, ktorý ju opakovanie fyzicky napádal, inštaloval odpočúvacie zariadenia do jej osobných vecí a neustále ju podozrieval z nevery. Mal za to, že žalovaný neosvedčil, že nie je agresívnej povahy už aj vzhľadom na jeho správanie počas manželstva, keď v rozvodovom konaní sám priznal, že žalobkyňu viackrát napadol a upodozrieval z nevery. Tieto svoje závery súd prvého stupňa založil na dôkazoch vykonaných v konaní, ktoré v dôvodoch rozsudku rozsudku rozsiahlo a podrobne citoval. Na základe toho s poukazom na ust. § 705a Obč. zákonníka žalobe vyhovel.

Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Tento žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Svoje odvolanie zakladal na dôvodoch uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p., teda na tvrdení, že súd založil svoje skutkové závery na hodnotení, ktoré nebolo objektívne, citovo vyvážené a neprihliadal na stanoviská obidvoch účastníkov. Súd prihliadol na dôkazy subjektívnej povahy, t.j. výpovede svedkov, ktorých hodnovernosť a nezaujatosť môže byť spochybnená samotným príbuzenským alebo priateľským vzťahom, čo znižuje ich dôkaznú váhu. Z dôvodu, že súd v odôvodnení bližším spôsobom neanalyzuje jednotlivé dôkazy, predovšetkým výpovede svedkov a z tohto dôvodu považuje žalovaný rozsudok aj za nepreskúmateľný. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie založil aj na vyhodnotení udalosti, pri ktorej došlo ku vzájomnej nezhode iných osôb ako samotných účastníkov konania a pri tejto príležitosti žalovaný nemal žiadnu snahu správať sa agresívne voči žalobkyni. Je toho názoru, že skutočnosti na základe ktorých žalobkyňa zakladá dôvodnosť svojho nároku sú motivované zjavným zámerom vyštváť ho zo spoločného domu a takto si zjednodušiť situáciu, keďže on navrhoval po rozvode vysporiadanie spoločného majetku a žalobkyňa sa tomuto vysporiadaniu vyhýbala, resp. nedávala žiadne konštruktívne návrhy a tým odďaľovala vyporiadanie spoločného majetku. Má za to, že takto vzniknutá situácia jej vyhovuje a je si vedomá toho, že vyporiadanie BSM prebieha dlhú dobu. Ohľadne trestných oznámení žalobkyne poukázal na to, že tieto boli nielen zastavené a postúpené na priestupkové konanie, ale v tomto priestupkovom konaní bol prijatý záver, že žalovaný žiaden priestupok nespáchal. Súd prvého stupňa sa však už bližšie hodnotením uvedených dôkazov nezaoberal. Od 31.5.2013 nedošlo medzi účastníkmi k žiadnemu incidentu a žalovaný rešpektuje vydané predbežné opatrenie.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadрила žalobkyňa. Táto žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že na naplnenie skutkovej podstaty zákonného ustanovenia, ktoré bolo základom pre rozhodnutie postačuje aj hrozba násilia voči rozvedenému manželovi alebo blízkej osobe. Hranice zodpovednosti majú v tomto prípade inú podobu ako je to v trestnom zákone, alebo zákone o priestupkoch. Má za to, že v konaní bolo preukázané, že ešte pred rozvodom manželstva sa žalovaný dopúšťal násilnosti a fyzického i psychického násilia, čo potvrdil aj vo svojej účastníckej výpovedi. V takomto konaní pokračoval aj po rozvode, a aj po podaní návrhu na vylúčenie z užívania nehnuteľností po nariadení predbežného opatrenia, o čom vypovedali svedkovia. Napriek zákazu vstupovať do domu, tento porušil a správal sa agresívne.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa sa zákonným spôsobom vyporiadal s podmienkami ust. § 705a Občianskeho zákonníka umožňujúce súdu obmedziť užívacie právo jedného z manželov alebo rozvedených manželov, alebo jeho užívacie právo úplne vylúčiť. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie, než ako rozhodol súd prvého stupňa.

Ustanovenie § 705a Obč. zákonníka rieši jeden z najakútnejších problémov obetí domáceho násilia, keď tieto sú nútené často opúšťať spoločný byt, aby boli uchránené pred ďalším násilím alebo jeho hrozbou a násilník v byte resp. v dome ostáva. Toto ustanovenie vychádza zo zásady, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násilníkom ohrozované má absolútnu povahu a je teda silnejšie ako

vlastnícke právo násilníka, či ako právo, ktoré mu vyplýva zo spoločného nájmu bytu. Vlastnícke právo takejto osobe zostáva aj naďalej zachované a dochádza iba k obmedzeniu jednej jeho zložky - ius utendi a to buď na určitý čas alebo na neurčito. K prejavom domáceho násillia alebo jeho hrozbe dochádza spravidla v úzkom domácom prostredí bez svedkov a preto je povinnosťou súdu veľmi citlivo hodnotiť označené dôkazy, ktorých rozsah je často obmedzený práve skutočnosťou, že k násilliu alebo jeho hrozbe dochádza v domácom prostredí bez prítomnosti iných osôb. Aj keď s prihliadnutím na obsah odvolacích námietok žalovaného možno súdu prvého stupňa čiastočne vytknúť neprímerane rozsiahle citácie, zo svedeckých výpovedí, ako aj skutočností vyplývajúcich z listinných dôkazov bez toho, aby všetky tieto dôkazy boli aj predmetom hodnotenia v súlade s ust. § 132 O.s.p. z odôvodnenia rozsudku možno vyvodíť záver na ktorých dôkazoch tento založil svoje skutkové závery a tieto neboli zo strany žalovaného spochybnené, ani počas odvolacieho konania. Odvolací súd sa zhoduje so záverom súdu prvého stupňa, že takto ustálený skutkový stav odôvodňuje postup vyplývajúci z § 705a Obč. zákonníka spočívajúci v úplnom vylúčení žalovaného z užívania rodinného domu ako aj príľahlých pozemkov.

Fyzické ako aj psychické násillie zo strany žalovaného voči žalobkyni bolo preukázané už v priebehu rozvodového konania, ktoré sám žalovaný v svojej účastníckej výpovedi v rozvodovom konaní aj potvrdil. Skutočnosť, že v takomto správaní pokračoval aj po rozvode manželstva možno vyvodíť aj z uznesenia Obvodného oddelenia PZ v Michalovciach zo dňa 12.2.2013 vo veci podozriena zo spáchania pokusu zločinu znásillenia, v ktorom je zdôvodňované odovzdanie vecí na prejednanie priestupku na Obvodný úrad v Michalovciach so skutočnosťou, že konanie S. N. nedosiahlo takú intenzitu ohrozenia a porušenia záujmu, chráneného trestným zákonom, aby boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty zločinu znásillenia. V uznesení však boli konštatované znaky narušenia občianskeho spolunažívania voči oznamovateľke, ktorá preukázateľne utrpela zranenia zavinením inej osoby s primeranou dobou liečenia 5 dní. Samotná skutočnosť, že žalobkyňa ako obeť takéhoto fyzického útoku sa v konečnom dôsledku jeho útoku ubránila, nezbavuje útočníka zodpovednosti za takéto konanie. Dôkazom agresívneho správania sa žalovaného bol aj jeho fyzický konflikt na dvore účastníkov so svojim švagrom K. S. už v období potom, čo bol vylúčený z užívania rodinného domu predbežným opatrením. Za závažný dôkaz preukazujúci potrebu výnimočného postupu súdu, spočívajúceho vo vylúčení žalovaného ako násilníka z užívania jeho rodinného domu je aj výsledok psychologického vyšetrenia mal. dcéry účastníkov v Psychiatrickej nemocnici v Michalovciach. Zo správy z tohto vyšetrenia zo dňa 13.11.2013 vyplýva úzkostnodepresívna symtomatika osobnosti vo vývine, viažuca sa na konflikty v rodine, obavy, aby sa nevrátili situácie, ktoré už prežila v minulosti a ktoré nepriaznivo ovplyvnili jej psychický stav.

Odvolací súd sa zhoduje so závermi súdu prvého stupňa, že už skutkový základ z takto vykonaných dôkazov odôvodňuje vylúčenie žalovaného z užívania rodinného domu bez časového obmedzenia. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že toto rozhodnutie nemá vplyv na vlastnícke nároky žalovaného k predmetnému rodinnému domu ako aj príľahlým pozemkom a teda ani na jeho právo na vyporiadanie sa s vlastníctvom k uvedenému domu v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. S poukazom na tieto dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Keďže súd prvého stupňa pri rozhodovaní vo veci nerozhodol zároveň aj o trovách tohto konania, bude jeho povinnosťou v súlade s ust. § 224 ods. 4 O.s.p. rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.